Становище на арх. Никола Миронски за промените в Устава

Наскоро говорих с колеги относно проекта за Новия, или известен още като „Кратък устав” на КАБ. Споделих мнението си че го подкрепям поради две основни причини:

Първата е че са премахнати онези НЕсвойствени за управленческите органи функции посочени в чл.34, ал.1 от стария устав.

чл.34, ал.1 т.3 Изготвя Методика за определяне на възнагражденията за предоставени проектантски услуги и измененията в нея и след одобряването й от Общото събрание я публикува;

Какво стана с методиката? Аз лично отдавна не съм чувал за нея. Спазва ли я някой?

чл.34, ал.1 т.7 Предизвиква и участва в инициативи за изменение и допълнение на нормативни документи по организация и управление на инвестиционния процес и изпълнява ролята на съвещателен орган на законодателни и държавни институции;

Видяхме с какъв успех Управителният съвет се справи с тази задача.....

чл.34, ал.1 т.8 Съгласува конкурсни програми за устройствено планиране и инвестиционно проектиране;

Тук ще си замълча, че се ядосвам като виждам с какви оферти се печелят конкурсите у нас.....

чл.34, ал.1 т.8 Популяризира целите и задачите на Камарата, постиженията и проблемите на архитектурното проектиране;

Как става тая работа? Напоследък сме станали популярни с това че не можем да си приемем нов устав, не знам колко години вече и сме извън всякакви законови срокове.

И ей такива още работи, които объркват редовия член на общите събрания от който зависи кой ще управлява. Трябва да е ясно че камарата има една основна цел: да прецени кой архитект има нужните документи да практикува професията и да го

впише в регистъра. В проекта за нов устав това е написано точно и ясно:

Чл.10. *Функции на УС:*

4*. оперативно ръководи дейността на КАБ.*

1. *свиква ОС;*

2. *управлява имуществото на КАБ;*

3. *създава и поддържа регистрите на КАБ;*

Чета и чувам мнения на колеги: „Ама кой ще иска да стане председател при тези условия?", „Ама те от София сега като вземат властта....." Трябва да стане ясно за каква власт става дума: има едни хора които трябва да прегледат едни документи и да кажат ДА или НЕ и да впишат едни имена в едни книги. За тази работа те взимат пари, ама на мен не ми се вярва да са толкова много че да си струва колегите от София, примерно, да се псуват с тия от Пловдив.

Тогава някой ще пита „Ама не е ли много 240 лева само да те впишат в една книга?" Много е, ама ръководните органи ще трябва да започнат да дават част от тях за добри адвокати, които да съдят наред всички, които се подиграват с практикуващите архитекти. Не държа да ми популяризират постиженията и проблемите, а да осъдя един двама кметове, които имат да ми дават пари.

И в този ред на мисли бих искал да видя в новия устав точно кой ще е органа към който да се обърна да осъдим едни хора. Предполагам че тези проблеми не само на софиянци, а на всички.

От известно време чувам да се обсъжда в професионалните среди, че видиш ли камарата ще започва да прави някакви курсове, ще изпитва, ще коли и ще беси и ще наказва двойкаджиите. Не ми става ясно кой ще преподава, кой ще изпитва, въобще за какво иде реч. Започвам да си мисля че това е някаква апетитна хапка, която върви като бонус с ръководната длъжност. Трябва да е ясно че професионална квалификация „Архитект" се придобива след няколко годишно следване във висше учебно заведение, и то не всяко а само акредитирано такова. Не трябва да се допуска в устава да влезе дори и частица от идеята някой орган на камарата да се занимава с издаването на документ за придобиване на професионална квалификация.

Втората основна идея заложена в проектоустава, която аз лично напълно одобрявам е пропорционалното разпределение на гласовете на членовете на Управителния съвет

по две основни причини.

Първата е че когато зад определен човек стои по-голяма членска маса, съответно повече пари под формата на членски внос, неговия глас трябва да има по-голяма тежест. Това е просто, логично и демократично. На този принцип съществуват и се развиват цели държави, а ние тука чуваме някакви изрази от сорта на „крепостни селяни" и „монополизъм"..... Членовете на Общото събрание се определят на този принцип и никой до ден днешен не го нарече плод на софийски монополизъм. Защо тогава същият този принцип да не се спазва и при работата на Управителния съвет?

Какво се казва в проекта за устав: 11 човека от Управителния съвет се избират от Общото събрание /и сега е така/. Никой не коментира тяхната принадлежност към определена Регионална колегия, възможно е от тях никой да не е от РК София град /глас народен, глас божий/. Останалите 29 човека са председателите на съществуващите Регионални колегии /и сега е така/ но тези с повече членове зад гърба си ще имат повече пропорционални гласа - логично и демократично.

Какво смущава някои колеги които са си направили простата аритметика? Председателят на РК София град ще има 55 пропорционални гласа зад гърба си, а председателят на камарата само 20. Таке е, мен лично това не ме смущава. Колегата Пламен Божилов е публикувал предложение с което Общото събрание:

4а. приема параметрите за определяне на пропорционалното разпределение на гласовете в управителния съвет, дефинирани в Чл. 12 на настоящия устав, както следва:

А% - процента гласове за председателя на управителния съвет;

Б% - процента гласове за десетте членове на управителния съвет.

4б. определя параметрите по т. 4а така, че нито една регионална колегия няма право да получи повече от 50% гласовете в управителния съвет;

Това предложение би могло да се разгледа по-внимателно при подготвяне на новия устав, но аз мисля че то ще изисква съставянето на сложен алгоритъм и не съм убеден в получаването на задоволително решение, имайки в предвид голямата разлика в членската маса на РК София и останалите Регионални колегии. В предложението не става много ясно кога точно се определят тия параметри, предполага се че след изборите на УС, ама ако целия УС е от една или две Регионални колегии...?

Второто хубаво нещо заложено в пропорционалното разпределение на гласовете в

зависимост от броя на членовете е, че ще това ще даде нов смисъл при създаване на нови Регионални колегии. Какво можеше да се случи до сега, пак и все още може, събират се колеги, съмишленици, недоволни от някой и нещо и правят Регионална колегия. Няма лошо, така трябва да бъде, не трябва да има „крепостни селяни", но какво следва от това? Автоматично техният председател става член на Управителния съвет с равен глас в съвета с всички останали, независимо от колко члена е неговата колегия /минимум 7/. Теоретично е възможно създаването на огромно количество такива „седем членки" с представители в Общото събрание и в Управителният съвет. Помислете, едно и също ли е когато зад един човек седят 1500 съмишленика, а зад друг 7. Ако се създаде възможност за създаване на нови Регионални колегии трябва да се определи механизъм за работа на Управителния съвет, а на мен друг вариант освен пропорционалното разпределение на гласовете не ми хрумва.

Тук бих си позволил да отправя една препоръка към колегите които пишат устава: да се напише какво става с председателите на новосъздадени РК, на тези РК, които се обединяват или разделят и по-точно как се преразпределят пропорционалните гласове в тези случаи.

С казаното дотук изразявам своето мнение за новия устав и не споделям идеята за наличие на „софийска конспирация" и твърдението на арх. Петко Симеонов че това е един „поглед назад към бъдещето". Време е всички да разберем, че гръмките слова „да поддържа конкурсното начало в проектирането", „да оказва съдействие за защита на авторските права на архитекта върху проекта и практическата му реализация" , „да изготвя и представя становища по приемането на нови и изменението на действащи нормативни актове", „да осъществява сътрудничество с висшите училища за подготовка на архитекти с оглед организирането на квалификационни курсове" очевидно не се случват и трябва да останат в миналото. С устава ние можем да кажем с какво да се занимава ръководството на камарата и какво очакваме от него. Да определим две, три задачи, но да се вършат като хората, пък все ще се намери някой да се кандидатира за председател и да преглътне „обидата" че председателя на РК София има 55 пропорционални гласа, а той само 20.

16.07.2001
арх. Никола Миронски